

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

УДК 351:339.543(477)

Ірина КВЕЛІАШВІЛІ
Університет митної справи та фінансів

ПРИНЦИПИ ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ МИТНОЮ СПРАВОЮ

Розглядаються принципи, що на сьогодні формують уявлення про діяльність органів доходів і зборів, здійснення ними державної митної справи. За умови відсутності єдиного наукового бачення та законодавчого визначення принципів управління митною діяльністю, необхідності виконання умов, спрямованих на проведення успішної євроінтеграції, постає питання про важливість принципів державного управління митною справою.

Ключові слова: євроінтеграція, державне управління, державна митна справа, принципи.

Митна справа як об'єкт державного управління зараз являє собою багаторівневу систему, що перебуває в стані трансформації. Діяльність органів доходів і зборів пов'язана як із реалізацією зовнішньої політики держави щодо успішної зовнішньоекономічної інтеграції, так із забезпеченням внутрішньої політики, спрямованої на розвиток економіки та сприяння вирішенню соціально-економічних питань. У зв'язку із цим основним завданням управління державною митною справою є створення сприятливих умов для забезпечення реалізації пріоритетних напрямів зовнішньоекономічної діяльності держави.

Принципи здійснення державної митної справи – єдині, що визначені за змістом основного митного закону – Митним кодексом України [7]. Натомість наукові дослідження принципів з питань митної діяльності, митної політики, митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності є сферою інтересів та предметом наукових праць Л. Р. Баязітова, І. Г. Бережнюка, В. Я. Настюка, Ю. Д. Кунєва, В. В. Ченцова та ін. Пізнанню та формуванню принципів державного управління присвячені праці Г. В. Атаманчука, А. М. Колодія, В. М. Мартиненко, С. П. Мосова, Н. Р. Нижника, М. М. Орлова, Ю. О. Оболенського, Г. П. Ситника. На сучасному етапі рівень наукових розробок із вказаної тематики надає стимулу та пріоритетності розробці принципів державного управління національною митною справою.

Метою статті є обґрунтування доцільності формування принципів державного управління митною справою в умовах євроінтеграції.

Пріоритетні принципи управління і діяльності державних органів формуються з огляду на наявні комплекси проблем, державні програми розвитку відповідної сфери, цілі їх досягнення, успішного проведення реформ та програми модернізації.

Діяльність органів і установ усіх гілок державної влади (законодавчої, виконавчої, судової) з вироблення і здійснення регулювних, організаційних і

© Квеліашвілі І. М., 2019

Державне управління та місцеве самоврядування, 2019, вип. 2(41)

координаційних впливів на всі сфери життя суспільства з метою задоволення його змінних потреб українські вчені Н. Р. Нижник та С. П. Мосов запропонували розглядати як державне управління [4].

Законодавчо-нормативне поле не містить однозначного трактування та не визначає перелік принципів державного управління на відміну від науково-практичного напрацювання. За цих обставин має місце розгалуженість поглядів, різноманітність наукових підходів до визначення та класифікації принципів державного управління. Як вважає Н. Л. Виноградова, «це пов'язано, по-перше, із невизначеністю самого поняття «принцип державного управління», його змістовного співвідношення із загальнонауковими та специфічними законами та їх прикладного застосування; а по-друге, значною мірою ця проблема обумовлюється певною неоднозначністю інтерпретації базової категорії науки державне управління, оскільки сам феномен державного управління інтерпретується досить широко» [2]. На думку Г. В. Атаманчука, «об'єктивні закономірності знайшли своє вираження в комплексі принципів» [1] (тут і далі переклад автора. – І. К.). На первинність принципу щодо закономірності та сутнісну характеристику принципу як «першоджерело» вказує О. Ю. Оболенський [9]. У праці «Принципи та елементи управління» Анрі Файоль об'єктивно довів необхідність існування та кореляції принципів: «У будь-якому підприємстві є адміністративні функції, що підлягають виконанню. Для того щоб їх виконувати, треба спиратися на принципи, тобто на визнані істини, що вважаються доведеними. Майже ніколи не доводиться застосовувати один і той самий принцип у тотожних умовах: треба враховувати різні і мінливі обставини, відмінність і зміну людей і багато інших змінних елементів. Тобто принципи повинні бути гнучкі у застосуванні за будь-яких запитів. Принципами треба вміти оперувати. Це важке мистецтво, яке потребує поміркованості, досвіду, рішучості і почуття міри» [15]. Отже, мінливість умов має змінювати чи доповнювати принципи, принаймні на час, коли їх існування доцільне, виправдане та доречне.

Свроінтеграційна спрямованість діяльності нашої держави надає підстави розглядати принципи управління державною діяльністю через досвід їх застосування у ЄС. Для європейських країн спільними та чітко визначеними принципами державного управління для всіх владних структур є:

- демократизм та законність;
- гуманізм та соціальна справедливість;
- пріоритет прав людини та громадянина;
- дотримання прав та законних інтересів органів місцевого та регіонального самоврядування;
- дотримання прав підприємств, установ та організацій, об'єднань громадян;
- надійність та можливість прогнозування або так звана правова впевненість;
- відкритість і прозорість;
- контроль та звітність;
- ефективність і результативність [3].

У країнах-членах ЄС врядування визначається як низка правил, процесів та норм поведінки, що стосуються способу реалізації владних повноважень, укріплення інституцій усіх рівнів у сфері управління загалом, питань забезпечення їх відкритості, участі громадськості, підзвітності, ефективності та координації дій.

Функціонування системи державного управління в ЄС ґрунтується на певних засадах з дотриманням таких вимог і принципів, як:

- відкритість (openess), що передбачає активний зв'язок із громадськістю стосовно завдань і обов'язків різних органів влади та державних установ, а також рішень, які вони приймають;
- участь (participation), яка передбачає сприймання громадян та їхніх

організацій не як пасивних об'єктів (або суб'єктів) політики й адміністративних рішень, а як безпосередніх, активних і зацікавлених сторін, що мають право брати участь у процесі прийняття адміністративних рішень на всіх етапах політики – від початкових стадій і протягом усього циклу політики й управління;

– підзвітність (accountability), що базується на засадах права європейців на «належне управління» («right to good administration») [17], крім традиційних типів відповідальності (політичної та адміністративної), передбачає обов'язок реагування влади на потреби громадян. Це вимагає чіткого розподілу обов'язків не лише між органами й установами, що приймають рішення, а й між ними та інститутами громадянського суспільства. Також це передбачає й вищий рівень відповідальності обох сторін;

– ефективність (effectiveness), згідно з якою державна політика, законодавча й регуляторна системи повинні відповідати суспільним потребам, мати чіткі цілі й прийматися з урахуванням оцінювання їх очікуваного впливу та попереднього досвіду. Політичні й управлінські рішення повинні прийматися своєчасно та передбачати певний ступінь гнучкості в їх реалізації з метою врахування місцевих умов або специфічних особливостей сфери управління;

– злагодженість / зв'язок (coherence) – потребує не лише політичного лідерства, а й більшої послідовності між різноманітними інструментами, механізмами політики та різними стратегіями впливу на одну й ту саму реальність [13].

Організація SIGMA «Підтримка вдосконалення врядування та менеджменту» [20], створена за спільною ініціативою ЄС та Організації економічного співробітництва та розвитку, сформулювала низку ключових принципів державного управління, дотримання яких є важливим для ефективної інтеграції до ЄС. Серед основних заявлені такі:

– забезпечення регулярного моніторингу дій органів публічної влади, а також їх громадський контроль;

– прозорість рішень органів публічної влади, що обумовлено їх професійною компетентністю, забезпеченням відповідності рішень правовим нормам;

– забезпечення можливості реалізації розробленої політики та законодавства, а також їх відповідність поставленим цілям;

– широке використання оцінки наслідків і емпіричного досвіду в розробці державної політики та законодавства;

– забезпечення професіоналізму державної служби шляхом впровадження належних управлінських стандартів і використання практики управління людськими ресурсами;

– забезпечення постійного навчання державних службовців;

– запобігання надання прямого або непрямого політичного впливу на державних службовців, які перебувають на керівних посадах;

– відповідальність органів публічної влади в разі порушень.

З огляду на наведені принципи формуються певні імплементаційні стандарти, які повинні бути запроваджені для гармонійної євроінтеграції.

Умовою успіху та подолання бар'єрів суспільного дисгармонійного ставлення до одного з провідних державних інститутів виконавчої влади – органів доходів і зборів є належне законодавче закріплення важливих для розуміння принципів управління їх діяльністю.

В основу принципів, на підставі яких здійснюється митна справа в Україні, покладено рівень захищеності державою правових норм, прав та обов'язків суб'єктів господарської діяльності України, іноземних суб'єктів господарювання під час здійснення ними зовнішньоекономічної діяльності.

На цьому етапі безпосереднє здійснення державної митної справи покладається на органи доходів і зборів. За своєю типізацією ця структура

належить до складних штучних функціональних соціальних систем, які «створені для виконання в державному механізмі низки об'єктивно необхідних функцій, обумовлених їхнім призначенням» [18]. Функції та напрями діяльності органів доходів і зборів та безпосередньо митних органів тривалий час залишаються майже незмінними та пов'язані із регулюванням зовнішньої торгівлі, захисту внутрішнього ринку та розвитку економіки України. Функціональні особливості стосуються фіскальної, правоохоронної, інформаційної, захисної, сервісної діяльності.

Правові основи зовнішньоекономічної діяльності держави закладено в принципах митного регулювання, визначених Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність». До них належать:

- принцип суверенітету народу України у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- принцип свободи зовнішньоекономічного підприємництва;
- принцип юридичної рівності і недискримінації;
- принцип верховенства закону;
- принцип захисту інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності;
- принцип еквівалентності обміну, неприпустимості демпінгу під час ввезення та вивезення товарів [11].

Принципи здійснення митної справи в Україні встановлені чинною редакцією Митного кодексу України:

- виключної юрисдикції України на її митній території;
- виключних повноважень органів доходів і зборів України щодо здійснення державної митної справи;
- законності та презумпції невинуватості;
- єдиного порядку переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України;
- спрощення законної торгівлі;
- визнання рівності та правомірності інтересів усіх суб'єктів господарювання незалежно від форми власності;
- додержання прав та інтересів осіб, що охороняються законом;
- заохочення добросовісності;
- гласності та прозорості;
- відповідальності всіх учасників відносин.

Аналіз принципів здійснення державної митної справи без їх суттєвого значення відносно застосування в митній діяльності за змістом кодексу надає поштовх до наукової дискусії та їх інтерпретації. Наприклад, один з основних принципів – принцип законності став об'єктом диспуту у зв'язку із внесенням законодавчих змін до керівних нормативних актів країни.

У Законі України «Про Кабінет Міністрів України» встановлено, що діяльність Кабінету Міністрів України ґрунтується на принципах верховенства права, законності, поділу державної влади, безперервності, колегіальності, солідарної відповідальності, відкритості та прозорості [12]. Органи законодавчої, виконавчої та судової гілок влади, згідно з нормами ст. 6, 19 Конституції України, здійснюють свої повноваження у встановлених межах і відповідно до законів України [5].

Принцип законності відповідно до Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів», виключено з переліку керівних засад адміністративного судочинства [10]. Керівною засадою здійснення господарського та цивільного судочинства визнано принцип верховенства права. Правовим обґрунтуванням

виключення законності із системи правових принципів доведено, що дотримання законів та інших нормативно-правових актів, зумовлених суверенністю державної влади, є обов'язком.

Законність слід розглядати не як причину, а як наслідок, не як правовий принцип, а як бажаний стан існування суспільства у відповідній державі, режим, до встановлення якого має прагнути будь-яка влада та громадяни будь-якої держави, оскільки саме режим законності гарантує стабільність правовідносин та захист прав і свобод учасників таких правовідносин [16].

Принцип верховенства права закріплено в ст. 8 Конституції України [5]. З огляду на це основою державного управління повинно бути саме верховенство права.

Зазначене відображає правове підґрунтя для зняття домінуючого значення принципу законності. Ці підстави набувають значення в діяльності органів доходів і зборів, зацікавлених сторін та суб'єктів митних правовідносин, стосуються захисту митних інтересів, митної безпеки, дотримання інших принципів здійснення державної митної справи.

У сучасному світі значно змінились інституціональні умови виконання митними адміністраціями своїх функцій та обов'язків. Рушійними силами цих змін визнано:

- глобалізацію, постійне зростання обсягів міжнародної торгівлі;
- зростання міжнародного занепокоєння вартістю виконання неефективних та застарілих митних процедур на кордоні;
- зростання використання та доступності нових інформаційних та комунікаційних технологій;
- ускладнення вимог, пов'язаних із міжнародними зобов'язаннями;
- зростання міжнародної конкуренції іноземного інвестування;
- підписання торговельних угод, які значно ускладнюють контроль за митними процедурами;
- зростання завантаження та очікувань урядів із незмінним або зменшеним розміщенням фінансових та людських ресурсів;
- зростання усвідомлення ефективного управління та чесності в митних структурах;
- розуміння митними адміністраціями необхідності відігравати більш виразну роль у захисті суспільства від загроз національній безпеці [6].

Класична ідея про те, що принципи за своєю природою мають бути гнучкими та ними необхідно вмти оперувати, адаптується до будь-яких із керівних принципів. Тож за цих підстав і принципи, на основі яких здійснюється державна митна справа, мають враховувати ідею їх варіативності.

Оскільки митна діяльність базується лише на нормах митного законодавства, Р. Б. Шишка запропонував розрізняти загальноправові принципи, міжгалузеві, галузеві та принципи діяльності окремих інститутів [19].

Ранжування принципів у сфері митної діяльності підтримує В. Я. Настюк. Галузеві й загальні групи принципів – «це не якісь особливі, незалежні одне від одного явища, а лише різні аспекти відтворення митної справи української держави, пов'язані з широтою усвідомлення й певною науковою точкою зору на проблему» [8].

До загальноправових принципів автор відносить: принцип поваги прав і основних свобод людини як провідний принцип митного права, принцип законності, принцип гуманності, принцип моральності. До міжгалузевих – принцип координації та взаємодії державних органів, принцип недискримінації й принцип найбільшого сприяння, принцип еквівалентності товарообміну, принцип науковості, принцип примату міжнародно-правових норм у сфері митної

справи. Митно-правове регулювання в нашій країні розвивається в напрямі гармонізації й уніфікації із загальноприйнятими міжнародними нормами та практикою. Правила міжнародного договору України застосовуються в разі, якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені Митним кодексом та іншими законами України. Водночас окремі напрями митної діяльності мають свої характерні принципи: для митного оформлення це принцип оперативності, під час проведення митних формальностей – принцип результативності.

Досліджуючи зміст вітчизняного митного законодавства і практику реалізації його норм, В. Я. Настюк [8] до внутрішніх принципів відносить: відповідність митного законодавства положенням Конституції України; верховенство митно-правового закону в системі нормативних актів, що містять митно-правові норми; наявність власного підґрунтя формування й розвитку; спеціалізація митного законодавства; відповідність (адаптацію) митно-правових законів положенням, стандартам і вимогам міжнародно-правових актів.

Характеристики галузевих принципів регулювання митних правовідносин, пов'язані з принципами здійснення державної митної справи, визначені у ст. 8 Митного кодексу України [7]. Галузеві принципи тісно пов'язані з принципами виконавчо-розпорядчої діяльності держави у сфері митних відносин. Принципи здійснення митної справи існують у зміненому вигляді, набуваючи форми конкретних загальнообов'язкових вимог, що, звичайно, потребує відповідних уточнень і пояснень.

За умови неоднозначності та невизначеності, на яких саме принципах побудовано управління митною справою, логічним є формулювання саме принципів державного управління національною митною справою. За своєю природою ці принципи повинні визначати ефективність управління діяльністю у сфері, що стосується регулювання зовнішньої торгівлі, захисту внутрішнього ринку, інтеграції України до світової економіки, як пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі.

Синтез пізнання принципів управління, запропонованих дослідниками у сфері державного управління, принципів функціонування системи державного управління в ЄС є важливим для визначення системи принципів державного управління митною справою, як звід елементів, що формують цілісне уявлення про митні органи в системі органів доходів і зборів, як самодостатнього суб'єкта державного управління.

Як підсумок зазначимо, що здійснення державної митної справи органами доходів і зборів характеризується дуальністю цілей та переваг, що ускладнює процеси модернізації митної діяльності, які передбачені на державному рівні та визначені першочерговими на шляху до євроінтеграції. Це виявляється в необхідності, з одного боку, дотримуватися інтересів держави стосовно забезпечення бюджетних доходів, виконання її соціально-економічних програм та проектів розвитку, а з іншого – забезпечувати суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності сприятливі умови для здійснення зовнішньоторговельних операцій, впроваджувати заходи щодо спрощення законної торгівлі, скорочення часу проведення митного контролю. Прагнення суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на сучасному етапі зосереджено на мінімізації транзакційних витрат. Наслідком цього є зниження потенціалу та ефективності митної діяльності.

За таких умов першочерговим стає переосмислення принципів здійснення державної митної справи, визначеної положеннями чинного Митного кодексу України, причин та стану стагнації процесів, що стосуються державної митної справи, формального ставлення до її здійснення, непередбачуваності

прогнозування та політичної заангажованості безпосередньо митної діяльності. За цих умов набуває актуальності впровадження принципів державного управління митною справою спільно із проведенням заходів з розробки стратегічних цілей та завдань, які спроможні вирішувати органи доходів і зборів, зі збереженням здобутих у попередні періоди якісних розробок та проваджень, які є актуальними та синхронізуються із пріоритетними завданнями вдосконалення державного управління митною діяльністю в країні.

Список використаних джерел

1. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления : курс лекций / Г. В. Атаманчук. – 2-е изд., доп. – М. : Омега-Л, 2004. – 584 с.
2. Виноградова Н. Л. Сучасні підходи до систематизації принципів у теорії державного управління в контексті змістовного аналізу поняття «принцип» / Н. Л. Виноградова // Державне будівництво. – 2008. – № 1. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2008_1_21.
3. Європейські принципи державного управління / пер. з англ. О. Ю. Куленкової. – Київ : Вид-во УАДУ, 2000. – 52 с.
4. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова) [та ін.]. – Київ : НАДУ, 2011. – Т. 1 : Теорія державного управління / наук.-ред. кол. : В. М. Князєв (співголова), І. В. Розпугенко (співголова) [та ін.]. – 2011. – 748 с.
5. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. : із змінами. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/print153200060721184>.
6. Кредісов А. Всесвітня митна організація як інститут управління митною справою на міжнародному рівні / А. Кредісов, І. Бережнюк // Журнал європейської економіки. – 2009. – Т. 8, № 2. – С. 68 – 190.
7. Митний кодекс України : Закон України від 13 берез. 2012 р. № 4495-VI. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
8. Настюк В. Я. Адміністративно-правові проблеми законодавчого регулювання митної справи в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Настюк Василь Якович ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Харків, 2004. – 427 с.
9. Оболенський О. Ю. Державна служба : підручник / О. Ю. Оболенський. – Київ : КНЕУ, 2006. – 344 с.
10. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів : Закон України від 3 жовт. 2017 р. № 2147-VIII. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-19>.
11. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квіт. 1991 р. № 959-XII. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
12. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лют. 2014 р. № 794-VII. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.
13. Стандарти європейського врядування : навч. посіб. / авт. кол. : І. А. Грицяк [та ін.] ; за заг. ред. І. А. Грицяка. – Київ : НАДУ, 2011. – 184 с.
14. Сучасний стан та перспективи розвитку митних правовідносин в Україні : колект. монографія / за заг. ред. Д. В. Приймаченка. – Дніпро : Гельветика, 2018. – 272 с.
15. Файоль А. Общее и промышленное управление / А. Файоль ; пер. с англ. Б. В. Бабина-Кореня. – М. : [б. и.], 1923. – Режим доступа : <https://gtmarket.ru/laboratory/basis/5783/5787>.
16. Федоров С. Принцип законності державного фінансового контролю: зміна парадигми / С. Федоров // Підприємництво, господарство і право. – 2018. – № 2. – С. 148 – 154.
17. Хартія основних прав Європейського Союзу : хартія від 7 груд. 2000 р. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524.

18. Ченцов В. В. Атрибутивні параметри розвитку митної системи / В. В. Ченцов // Вісн. Акад. мит. служби України. Сер. «Державне управління». – 2013. – № 1. – С. 63 – 68.
19. Шишка Р. Б. Митне право України : підручник / Р. Б. Шишка. – Київ : ЦУЛ, 2008. – 320 с.
20. The Principles of Public Administration. Retrieved from <http://www.sigmaweb.org/publications/Principles-Public-Administration-Nov2014.pdf>.

List of references

1. Atamanchuk H. V. Teoriya hosudarstvennoho upravleniya : kurs lektsiyi. 2-e yzd., dop. M. : Omega-L, 2004, 584 p. [in Russian].
2. Vynogradova N. L. Suchasni pidkhody do systematyzatsii pryntsyviv u teorii derzhavnoho upravlinnia v konteksti zmistovnoho analizu poniattia «pryntsyv». *Derzhavne budivnytstvo*. 2008, № 1. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2008_1_21 [in Ukrainian].
3. Yevropeiski pryntsyvy derzhavnoho upravlinnia. Kyiv : Vyd-vo UADU, 2000, 52 p. [in Ukrainian].
4. Kovbasiuk Yu. V. [ta in.] (ed.) Entsyklopediia derzhavnoho upravlinnia : u 8 t. Kyiv : NADU, 2011. T. 1 : Teoriia derzhavnoho upravlinnia. 2011, 748 p. [in Ukrainian].
5. Konstytutsiia Ukrainy : pryiniata na piatii sesii Verkhovnoi Rady Ukrainy 28 cherv. 1996 r. : iz zminamy. Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr/print153200060721184> [in Ukrainian].
6. Kredisov A., Berezniuk I. Vsesvitnia mytna orhanizatsiia yak instytut upravlinnia mytnoi spravoiu na mizhnarodnomu rivni. *Zhurnal yevropeiskoi ekonomiky*. 2009, T. 8, № 2, pp. 68 – 190 [in Ukrainian].
7. Mytnyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 13 berez. 2012 r. № 4495-VI. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> [in Ukrainian].
8. Nastiuk V. Ya. Administratyvno-pravovi problemy zakonodavchoho rehuliuвання mytnoi spravy v Ukraini : dys. ... d-ra yuryd. nauk : 12.00.07. Kharkiv, 2004, 427 p. [in Ukrainian].
9. Obolenskyi O. Yu. Derzhavna sluzhba : pidruchnyk. Kyiv : KNEU, 2006, 344 p. [in Ukrainian].
10. Pro vnesennia zmin do Hospodarskoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy, Tsyvilnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy, Kodeksu administratyvnoho sudochynstva Ukrainy ta inshykh zakonodavchykh aktiv : Zakon Ukrainy vid 3 zhovt. 2017 r. № 2147-VIII. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-19> [in Ukrainian].
11. Pro zovnishnoekonomichnu diialnist : Zakon Ukrainy vid 16 kvit. 1991 r. № 959-XII. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12> [in Ukrainian].
12. Pro Kabinet Ministriv Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 27 liut. 2014 r. № 794-VII. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18> [in Ukrainian].
13. Hrytsiak I. A. [ta in.]. Standarty yevropeiskoho vriaduvannia : navch. posib. Kyiv : NADU, 2011, 184 p. [in Ukrainian].
14. Pryimachenka D. V. (Ed.). Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku mytnykh pravovidnosyn v Ukraini : kolekt. monohrafiia. Dnipro : Helvetyka, 2018, 272 p. [in Ukrainian].
15. Fayol A. Obschee i promyshlennoe upravlenie. M. : [b. i.], 1923. Retrieved from <https://gtmarket.ru/laboratory/basis/5783/5787> [in Russian].
16. Fedorov S. Pryntsyv zakonnosti derzhavnoho finansovoho kontroliu: zmina paradyhmy / S. Fedorov // Pidpriemnytstvo, gospodarstvo i pravo. – 2018. – № 2. – S. 148 – 154 [in Ukrainian].
17. Khartiia osnovnykh prav Yevropeiskoho Soiuzu : khartiia vid 7 hrud. 2000 r. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524 [in Ukrainian].
18. Chentsov V. V. Atrybutyvnii parametry rozvytku mytnoi systemy. *Visn. Akad. myt. sluzhby Ukrainy. Ser. «Derzhavne upravlinnia»*. 2013, № 1, pp. 63 – 68 [in Ukrainian].
19. Shyshka R. B. Mytne pravo Ukrainy : pidruchnyk. Kyiv : TsUL, 2008, 320 p. [in Ukrainian].
20. The Principles of Public Administration. *Support for Improvement in Governance and Management*. Retrieved from <http://www.sigmaweb.org/publications/Principles-Public-Administration-Nov2014.pdf> [in English].

Iryna Kveliashvili. Principles as a conceptual framework for public administration of customs affairs

The basic task of management a state custom affair is creation of favorable terms for providing of realization of priority directions of foreign economic activity of the state

The condition for success and overcoming the barriers of social disharmonious attitude to one of the leading state institutions of executive power - revenue and assembly bodies – is the proper legislative consolidation of important principles for the management of their activities.

The basis of the principles on the basis of which the customs affairs in Ukraine is carried out is the level of protection by the state of legal norms, rights and obligations of economic entities of Ukraine, foreign economic entities during the conduct of their foreign economic activity.

The implementation of the state customs affairs by the bodies of incomes and charges is characterized by the duality of goals and benefits, which complicates the processes of modernization of customs activities, which are envisaged at the state level and identified as priorities on the way to European integration. This is manifested in the need to respect the interests of the state in ensuring budget revenues, the implementation of its socio-economic programs and development projects.

Along with this, in conditions of imperfect regulatory and informational support, revenue and fee bodies should create favorable conditions for foreign trade activities for actors of foreign affairs, implement measures to simplify legitimate trade, and reduce the time for customs control. The desire of the subjects of foreign economic activity at the present stage is focused on minimizing transaction costs. The result is a reduction in the potential and effectiveness of customs activities.

Under such conditions, priority is given to rethinking the principles of the implementation of the state customs business, the reasons and the state of stagnation of the processes of development of the state customs business, the formal attitude towards its implementation, the unpredictability of forecasting and political interdependence of customs activities.

Acquires actuality of introduction of principles of state management custom affairs in a complex with development of strategic aims and tasks development of state custom affair.

Key words: european integration, public administration, state custom affair, principles.

Надійшла до редколегії 07.06.19